Historische Bouwwerken Waddinxveen

Een inventarisatie van onbeschermde objecten in de gemeente Waddinxveen met historisch-bouwkundige waarden

Johan Teters, december 2010

Inventarisatie bouwkundige objecten met historische waarden Waddinxveen 2011

In het voorliggende rapport zijn bouwkundige objecten met historische waarden geïnventariseerd in de gemeente Waddinxveen. Dit is al eens eerder gebeurd in 1990 (MIP-rapport). Dit laatste bleek anno 2010 verouderd en onvolledig te zijn. Niet alleen is inmiddels tien procent van de toen onderzochte panden gesloopt, ook bleken diverse panden te zijn vergeten. Bovendien was nauwelijks goed fotomateriaal aanwezig.

De nadruk van dit rapport ligt op de periode vóór 1900. Niet alle objecten met bouwkundig-historische waarden zijn opgenomen, er is voorshands al een schifting gemaakt. Alleen die panden, die zeldzaam of gaaf genoeg zijn om eventueel een vorm van bescherming te verkrijgen, hebben een plaats in dit rapport verkregen.

Kenmerken objecten Waddinxveen
Het halfverstedelijkte karakter van Waddinxveen is goed af te lezen aan de in dit rapport aanwezige panden. Ongeveer de helft van het aantal objecten zijn min of meer stedelijk van karakter (arbeiderswoningen, winkels, werkplaatsen), de andere helft wordt ingenomen door boerderijen. De "grote" architectuur is in Waddinxveen nauwelijks te vinden. Duidelijk is te zien dat het hier om "gebruiks"bouwwerken gaat: tegen geringe kosten gebouwd en op simpele wijze aan te passen.

Drie zaken springen in het oog:
- De bijna volstrekte afwezigheid van bouwkundige objecten van vóór 1750. Het gros van de interessante gebouwen dateert tussen 1850 en 1900.
- De aanwezigheid van een breed scala van min of meer gave en rijke boerderijen tussen 1850-1900. De variëteit zit overigens niet in de typologie, maar wel in de gebruikte stijl.
- De soms zware verpaupering. Dit valt vooral in het oog bij de Dorpstraat, Kerkweg Oost en de Zuidkade.

Over het algemeen kan echter gesteld worden dat Waddinxveen qua aanbod en karakter van bouwkundige historische objecten niet afwijkt van de omliggende landelijke gemeenten.

Interessante gebieden.
Twee gebieden dienen een bijzondere vermelding.

Als eerste moet het oude dorp aan de Dorpstraat worden genoemd. Deze van origine middeleeuwse kern bevat nog enige restanten van bouwwerken van vóór 1750. Tevens zijn er enkele mooie voorbeelden van dorpsarchitectuur uit de late negentiende eeuw te vinden. De kern heeft naast bouwkundige, ook hoge archeologische en historisch-geografische waarden.

Verder is ook het Noordeinde van belang. Deze middeleeuwse veendijk is thans het enige lint in de gemeente met een vrij hoge gaafheid. De huidige verschijningsvorm met zijn boerderijen en werkmanshuizen is laat negentiende-eeuws.

De laatste jaren is er toenemende belangstelling voor de negentiende-eeuwse ontginningen. Voor Waddinxveen geldt dat in de Zuidplas het aanwezige boerderijenbestand zodanig is aangetast, dat slechts hier en daar nog bouwkundige waarden van belang te vinden zijn.

Objecten met (zeer) hoge waarden
In Waddinxveen zijn ongeveer 150 panden met enige bouwkundige waarden, daterend van vóór 1945. Daarvan zijn een kleine zeventigtal van een dergelijk belang, dat speciale aandacht op zijn plaats is. Een kleine twintigtal hebben zulke hoge waarden, dat bescherming door Rijk of gemeente op zijn plaats zou zijn. Het gaat hierbij om de volgende objecten.

- Bloemendaalseweg 7, café 'de oude Baars', alleen de voorgevel.
- Dorpsstraat 49, 51, het oude raadhuis van Zuid-Waddinxveen.
- Dorpstraat 66, alleen de voorgevel.
- Henegouwerweg 4, boerderij.
- Henegouwerweg 114, boerderij.
- Kerkweg oost 155, burgemeesterswoning.

- Kerkweg west 46, middenstandswoning.
- Nesse 2,4, ijssalon.
- Nesse 8, pand met afgeknotte klokgevel.
- Nesse 18, pand met afgeknotte klokgevel.
- Noordeinde 18, boerderij 'Graan voor Visch'.
- Noordeinde 32, boerderij 'Ons Genoegen'.
- Noordeinde 130, boerderij 'Jagtlust'.
- Noordkade 108, herenhuis 'Gouwenimf'.
- Noordkade 161, boerderij 'Pulpehoeve'.
- Zuidkade 9, herenhuis.
- Zuidkade 139,138,137,136, arbeiderswoningen.
- Zuidkade 175, Sint Victor.

Bloemendaalseweg 7

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Café/Boerderij
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: Voorgevel 1880/ Achterkant drastisch vernieuwd

Omschrijving: Alleen de voorgevel is hier van belang. Fraaie bakstenen voorgevel met kroonlijst en sierbanden. Op eerste verdieping twee gevelstenen, ramen met fraaie bogen, boogvelden ingevuld met sierbaksteentjes. Typerend gebruik voor die tijd van gietijzeren rozetten. Middenraam onder was deur. Pinakels aan de zijkanten zijn verdwenen.

*Ligging**:*** Onderdeel van een oud en redelijk gaaf gebleven buurtschap vlak bij een brug.

Bijzonderheden: Oud en befaamd café (“de oude Baars”) bij een brug op de grens van de twee gemeenten. Overigens ligt de ‘Nieuwe Baars” enkele tientallen meters verder op Reeuwijks grondgebied.

Bloemendaalseweg 9, “Huize Marianne”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: Eerste kwart 20ste-eeuw

Omschrijving: Dwars huis met bijgebouwen. Voorgevel met risaliet en balkon onder een steekkap. Ramen met luiken, Vensters met bovenlichten in roedeverdeling met gele glazen. Opvallend geprofileerde rollagen. Gave kap met tuile du nord dakpannen. Nog gaaf bewaard gebleven.

*Ligging**:*** Onderdeel van een oud en redelijk gaaf gebleven buurtschap vlak bij een brug.

Bijzonderheden: Geen

Bloemendaalseweg 12, “Willems-hoeve”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Langhuisboerderij. Symmetrische voorgevel met een Serliana-venster, windveren en een makelaar. Karakteristieke sluitstenen boven de ramen van de voorgevel. De zijgevels zijn van ijsselsteentjes. Dakkapellen zijn recent.

Ligging: De Bloemendaalseweg is een langgerekt boerderijenlint, dat vermoedelijk ouder is dan Waddinxveen. De eerste kerk van dit gebied lag langs de Bloemendaalseweg. Qua structuur laat het lint nog duidelijke een oudere fase van ontwikkeling zien. De bebouwing echter is grotendeels vernieuwd na 1945. Her en der staan nog wel enkele laat negentiende-eeuwse boerderijen.

Bijzonderheden: De benaming Willems-Hoeve is een populaire in Waddinxveen. Er zijn nog enkele andere boerderijen met deze naam (o.a. Noordeinde, Zuidplas).

Bloemendaalseweg 15

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1890-1910

Omschrijving: Langhuisboerderij. Dak met windveren en makelaar. Opvallende spekbanden over de voorgevel. Aan de rechterkant nieuwe uitbouw. Storende dakkapel. Erf (beplanting, bijgebouwen) is nog redelijk authentiek.

Ligging: De Bloemendaalseweg is een langgerekt boerderijen lint, dat vermoedelijk ouder is dan Waddinxveen. De eerste kerk van dit gebied lag langs de Bloemendaalseweg. Qua structuur laat het lint nog duidelijke een oudere fase van ontwikkeling zien. De bebouwing echter is grotendeels vernieuwd na 1945. Her en der staan nog wel enkele laat negentiende-eeuwse boerderijen.

Bijzonderheden: Geen

Bloemendaalseweg 19

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Langhuisboerderij met rieten dak met wolfseind. Afgeknotte klokgevel aan straatzijde met kroonlijst en hardstenen aanzetstenen. Rijke voorgevel met gietijzeren rozetten, ramen met bogen en sluitstenen. In het boogveld voor die tijd typerende wit/blauwe betegeling. Zijgevels van ijsselsteen, zijn echter grondig vernieuwd.

Ligging: De Bloemendaalseweg is een langgerekt boerderijen lint, dat vermoedelijk ouder is dan Waddinxveen. De eerste kerk van dit gebied lag langs de Bloemendaalseweg. Qua structuur laat het lint nog duidelijke een oudere fase van ontwikkeling zien. De bebouwing echter is grotendeels vernieuwd na 1945. Her en der staan nog wel enkele laat negentiende eeuwse boerderijen.

Bijzonderheden: De boerderij is recentelijk ingrijpend vernieuwd, wat zich met name laat aflezen aan de zijgevels. De ligging en directe omgeving van de boerderij is echter nog goed behouden. Niet uit te sluiten is dat de voorgevel jonger is dan de rest van het gebouw.

Brugweg 2,4, Maalderij “De Eendracht”

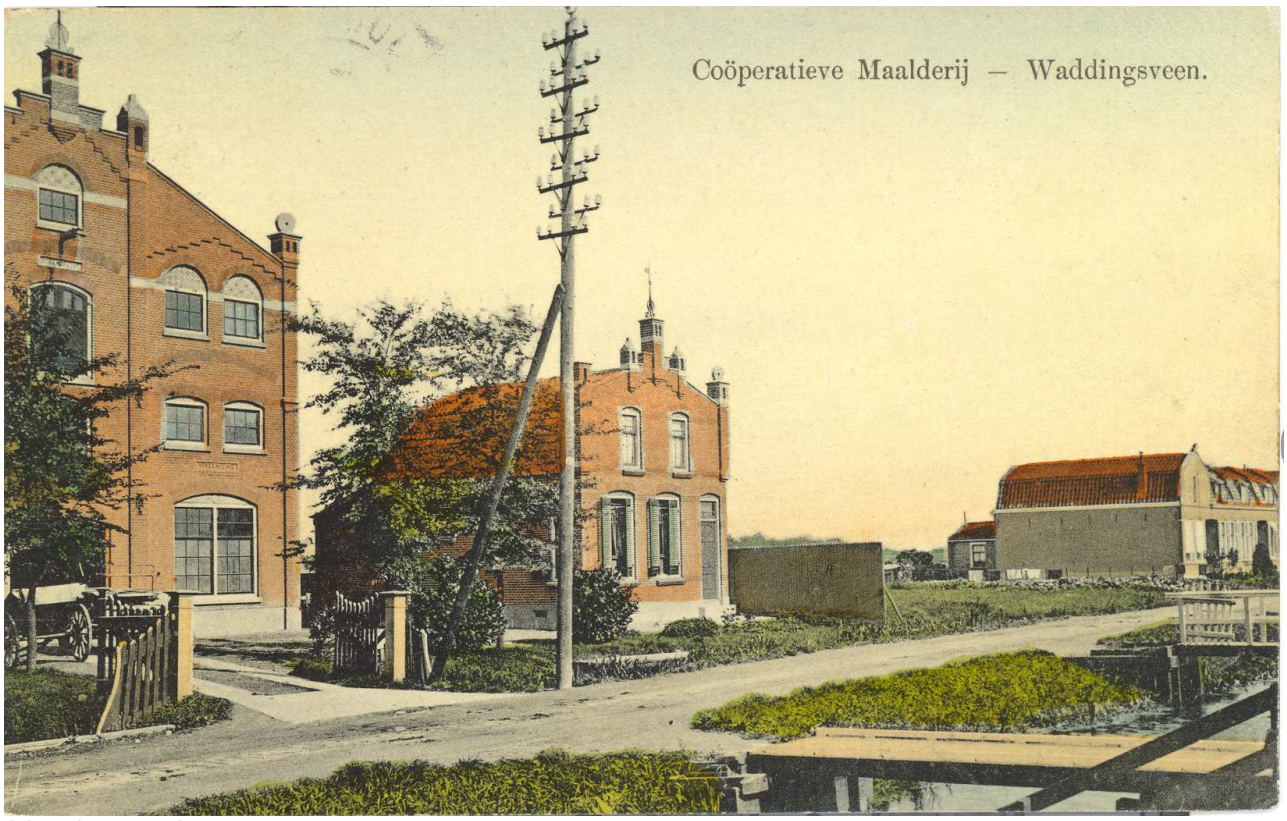

(situatie 1920?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Maalderij “De Eendracht” met bedrijfswoning
Huidige functie: Showroom en woonhuis
Bouwjaar: 1907

Omschrijving:
Links de maalderij, rechts de bedrijfswoning. De maalderij heeft een opvallende siergevel met romaanse bogen, spaarvelden, steunberen, lisenen en een kasteelachtige bekroning (borstwering). Leuk detail hierbij het gebruik van maalstenen op de hoekpostamenten. Door bepleistering zijn veel van de oude details niet zichtbaar. De bedrijfswoning vertoont in ornamenten (bijvoorbeeld de borstwering) veel overeenkomsten met de maalderij.

*Ligging**:*** De Brugweg is een eeuwenoude veendijk van de brug naar het oosten (Woerden). De weg werd pas laat in de negentiende eeuw van bebouwing voorzien.

Bijzonderheden: De maalderij is een van de grootste en beeldbepalendste panden van Waddinxveen.

Dorpstraat 1

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woning (dokterswoning)
Huidige functie: Woning
Bouwjaar: 1900

Omschrijving: Vierkant gebouw met aan de achterkant een serre-achtige uitbouw. Het balkon aan de achterzijde is grotendeels niet origineel. Portiek met betegeling en een fraaie boog aan de kant van de Dorpstraat. Opvallend gebruik van sierbanden met rode en gele bakstenen. Het merendeel van de vensters bezit nog glas en lood bovenramen. Schilddak met steekkap.

Ligging: De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Het gebouw staat op de grens van de veenterp van de Dorpstraat. De achterkant van het gebouw is (dus) langer dan de voorkant. Lange tijd gebruikt als dokterswoning (tandarts).

Dorpstraat 5

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Kerk
Huidige functie: Kerk Hersteld Hervormde gemeente
Bouwjaar: 1870-1875

Omschrijving: Zaalkerkje van vijf traveen met ingangsportaal, een toren ontbreekt. Spitsbogen met gietijzeren ramen en hardstenen sluitstenen. Ondiepe steunberen met grote sierankers. Onder de goten aan de zijgevel een tandlijst. Het dak is aan een kant afgewolfd. De voorgevel, verscholen achter bebouwing, heeft een gebroken puntgevel met kenmerkende “trappen”. Voorportaal lijkt jonger te zijn. Aan de achterzijde bevindt zich een jongere uitbouw. Bij het kerkje hoort een pastorie uit rond 1900.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Kerkje is gebouwd na een traumatische kerkscheuring in Waddinxveen rond 1870. Daarom een gebouw met voor Waddinxveen zeer hoge waarden.

Dorpstraat 29,27,25,23

(situatie 1950)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Arbeiderswoningen
Huidige functie: Woonhuis/winkel/kantoor.
Bouwjaar: 1800-1850 (?)

Omschrijving: Dwars pand met eenvoudig zadeldak, onderverdeeld in 4 panden. Zeer eenvoudig gepleisterd pand, waarbij vrijwel alle ramen en deuren niet origineel meer zijn. De achterkant van het pand is over de volle lengte opgehoogd. De linker zijgevel heeft vlechtwerk. De bepleistering is overigens van later datum. De voorgevel is opgebouwd met zeer fijne baksteentjes.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats

Bijzonderheden: Bij inspectie van nummer 29 bleek de kap te bestaan uit zeer eenvoudige houten stammetjes. De eigenaar vertelde dat het pand uit 1880 stamde. Vroege foto's geven een vrij strak pand aan, dat qua verschijningsvorm nogal archaïsch werkt en doet denken aan laat achttiende-eeuwse hofjeswoningen.

Dorpstraat 37,39

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis/winkel.
Huidige functie: Woonhuis/winkel
Bouwjaar: 1700 oudste kern (?). Voorgevel gemoderniseerd.

Omschrijving: Diep huis met kroonlijst. Voorgevel ingrijpend gemoderniseerd, oud metselwerk is waarschijnlijk nog aanwezig. Oude zijmuren met muurankers en bouwhistorische sporen (1700-1800). Oude historische kap (1700-1800).

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Ondanks de moderne voorgevel een waardevol pand. In opzet een echt stadspand dat zich duidelijk onderscheidt van de lage bebouwing aan de Dorpstraat. De huidige eigenaar heeft nog een oude foto van de voorgevel, die dan een laat achttiende-eeuws uiterlijk (ramen, zeer fijn metselwerk) heeft.

Dorpstraat 46

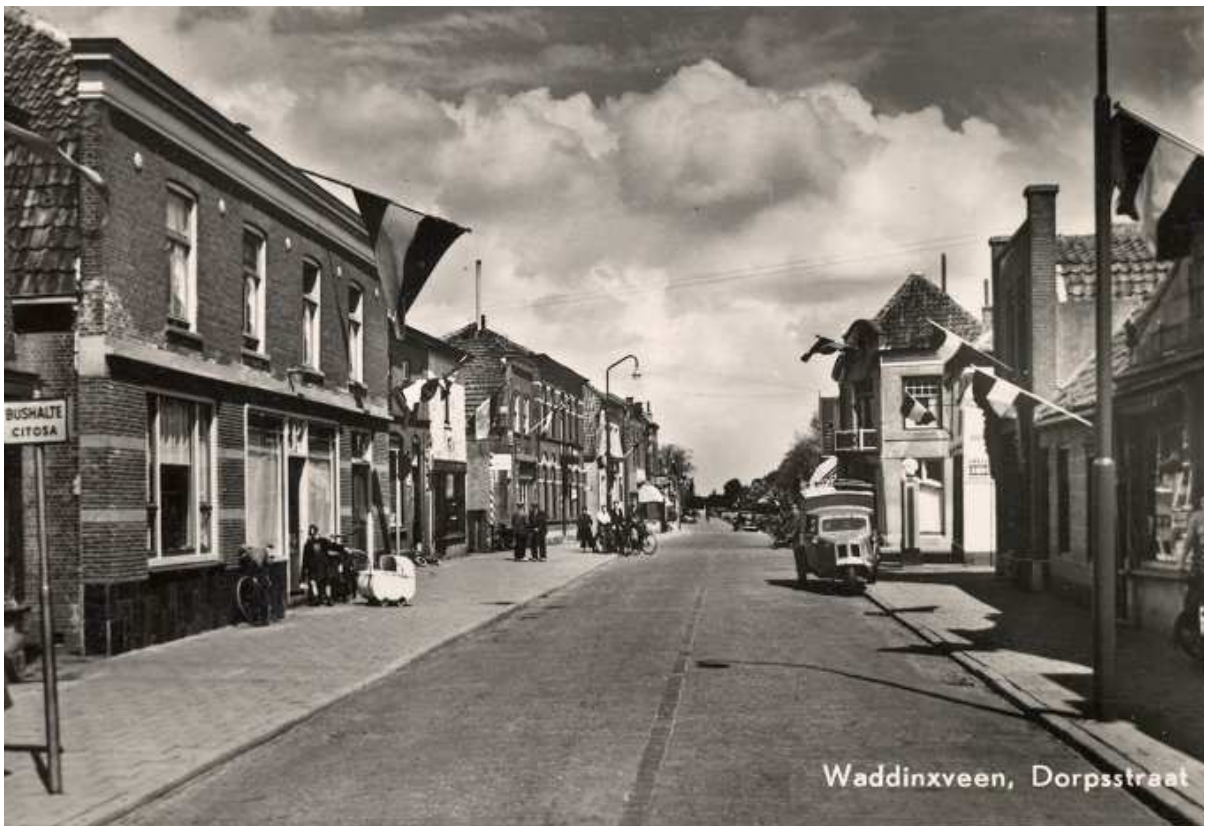

(Situatie 1950?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis/winkel.
Huidige functie: Woonhuis/bakkerij
Bouwjaar: 1880-1900

Omschrijving: Breed diep huis met kroonlijst. Eenvoudige voorgevel met spekbanden en muurankers (rozetten). Brede kap met wolfseind. Zijmuren van ijsselsteentjes. Opvallende plint (uit jaren ’50?). De bakkerswinkel dateert waarschijnlijk uit de jaren ’50.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Bij inspectie van de begane grond bleek er nog een oude bakkerij in het gebouw aanwezig te zijn. Het gebouw is waarschijnlijk rond 1900 in zijn geheel nieuw opgetrokken. Op het eerste gezicht waren er geen oudere bouwelementen aanwezig. Het pand is beeldbepalend in de Dorpstraat.

Dorpstraat 47

(Situatie 1925-1940)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis (pand heeft diverse functies gehad)
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1900-1950 (oudste kern 1600/1700?)

Omschrijving: Hoekpand met schilddak. Hoekoplossing met geveltje (vroegere ingang). Geschilderde plint. Enige ramen (bovenverdieping) kunnen nog origineel zijn. Aan gevel naar Kerkweg-west muurankers. Het pand is een tiental jaren geleden drastisch verbouwd , waarbij de kap verwijderd is. Alleen de zijmuren zijn nog min of meer origineel (info eigenaar augustus 2009).

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Alleen de bouwomvang van het pand is nog ongeschonden. Het pand heeft enige waarde door zijn historische uitstraling.

Dorpstraat 49,51

(situatie 1950?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Raadhuis/Herberg
Huidige functie: Winkel, woonhuis, pension
Bouwjaar: 1600 (?), verbouwing rond 1900.

Omschrijving: Dwars huis met diverse bijgebouwen. Art-deco gevel op de hoek. Resten van oude schijnvoegen op de voorgevel. Nog oorspronkelijke vensters. Aan de achterkant van de gevel muurankers. Pand is geheel of gedeeltelijk opgebouwd met ijsselsteentjes. Door de zware cementlaag op de gevel is het moeilijk te komen tot een datering. Huidig uiterlijk grotendeels laat achttiende-eeuws. De bijgebouwen (garage/koetshuis) en arbeiderswoningen (hier afgebeeld) zijn vermoedelijk negentiende-eeuws.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Het pand was eeuwenlang de herberg “Sint-Joris” met een speciaal vertrek voor schout en schepenen van Zuid-Waddinxveen. In 1870 na samenvoeging van diverse gebieden tot een gemeente Waddinxveen verdwijnt de bestuursfunctie. Oudste raadhuis van Waddinxveen. Eerste vermelding van het gebruik als “Regthuys” is van 1598. Voor de gemeente een pand met zeer hoge cultuurhistorische waarden. Onderhoudstoestand is matig tot slecht.

Dorpstraat 53

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Pakhuis/koetshuis/stal
Huidige functie: Garage
Bouwjaar: 1800-1900

Omschrijving: Eenvoudig pand met windveren en opvallende makelaar. Aan de achterzijde is te zien dat het pand is opgebouwd met ijsselsteentjes. Huidige vormgeving tweede helft negentiende eeuw. Een oudere kern kan niet worden uitgesloten.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Koetshuis/stal van de voormalige raadhuis-herberg (?).

Dorpstraat 60

(Situatie 1910-1920)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1870-1890

Omschrijving: Diep pand. Afgeknotte klokgevel met kroonlijst en hardstenen aanzetten, dak met wolfseind. Schuiframen met roedenindeling. Deuropening met levensboom. Nog zeer gaaf gebleven gevel.

Ligging: De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Aan de rechterkant is het naastgelegen pand gesloopt, daarom blinde zijmuur.

Dorpstraat 66

(Situatie 1900-1925)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Herenhuis (Dokterswoning)
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1800-1850 (wellicht oudere kern)

Omschrijving: Diep pand met wolfseind. Rijk versierde afgeknotte klokgevel met voluten en kroonlijst. Ramen hebben fraaie bogen met aanzetstenen met neoclassicistische motieven. Neoclassicistische ingang met levensboom met rijk versierde consoles (2e helft negentiende eeuw). Waarschijnlijk nog originele ramen en deuren. Storende uitbouw aan linkerzijde, storende dakkapel.

Ligging: De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen-dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats.

Bijzonderheden: Aan de rechterkant is een houten ingang bekroond met een fronton.

Dorpstraat 68

(situatie 1920)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Winkelpand
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1880-1900

Omschrijving: Diep pand met borstwering en mansarde dak. Kenmerkende bakstenen ornamentering uit rond 1900 bij de borstwering (hoekoplossingen, gele sierstenen, lijstgevel). Huidige situatie doet eerder aan een eerdere stijlperiode van rond 1870 denken (ornamentering vensters en gebruikte roede indeling, ingangspartij met levensboom). Wellicht is er sprake van een eerdere restauratie.

*Ligging**:*** De Dorpstraat is de oude centrale dorpsweg van Waddinveen dorp, gelegen op een veenbult. Al 800 jaar lang vindt hier bewoning plaats

Bijzonderheden:

Henegouwerweg 4

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1750 (?)

Omschrijving: Langhuisboerderij. Hoog voorhuis, veel lagere stal. Opvallend wolfsdak. Voorgevel met vlechtwerk. Gebinten in orginele staat. Zijgevels grotendeels origineel. Een en ander door groen en ligging moeilijk te bepalen.

Ligging: De Henegouwerweg is een middeleeuwse dijk. De eerste bebouwing aan de dijk dateert waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen.

Bijzonderheden: Een van de oudste boerderijen in Waddinxveen. Bouwhistorisch onderzoek is gewenst. Voorgesteld tijdens de MIP inventarisatie als Rijksmonument, maar afgewezen.

Henegouwerweg 96 “Bouwlust”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij “Bouwlust”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900 (wellicht oudere kern)

Omschrijving: Langhuisboerderij, rieten dak met windveren. Zijgevels van ijsselsteentjes. Rijke voorgevel van rode bakstenen met Serliana venster. Opvallende console lijst boven de ramen. Strekken boven ramen op begane grond met sluitstenen en gele sierstenen. Storende dakkapellen. Stalgedeelte achterzijde is vernieuwd.

*Ligging**:*** De Henegouwerweg is een middeleeuwse dijk. De eerste bebouwing aan de dijk dateert waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen.

Bijzonderheden:

Henegouwerweg 100

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Langhuisboerderij, rieten dak met windveren. Voorgevel van rode bakstenen met Serliana venster. Strekken boven ramen op begane grond. De voorgevel heeft zeer fraai metselwerk. Aan rechterzijde stal van rond 1910.

Ligging: De Henegouwerweg is een middeleeuwse dijk. De eerste bebouwing aan de dijk dateert waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen.

Bijzonderheden:

Henegouwerweg 114

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij “Bouwlust”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1878 (op aanzetsteen klokgevel)

Omschrijving: Nog gaaf boerderijcomplex met zomer- en winterhuis + erf. Winterhuis is een langhuisboerderij met rieten dak. Afgeknotte “effen” klokgevel met hardstenen aanzetten en kroonlijst. Ramen en deuren waarschijnlijk nog origineel.

Zomerhuis heeft ook een afgeknotte klokgevel. Kroonlijst ontbreekt, waarschijnlijk vervangen. Gebruik in de streken boven de ramen van gele sierstenen. Pannendak. Ramen en deuren waarschijnlijk nog origineel.

*Ligging**:*** De Henegouwerweg is een middeleeuwse dijk. De eerste bebouwing aan de dijk dateert waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen.

Bijzonderheden: Een van de meest gave boerderijen in Waddinxveen.

Kanaaldijk 6

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1850 (?)

Omschrijving: Kleine boerderij (woonhuis + stal). Stal is vermoedelijk vrij recent, woonhuis is negentiende-eeuws. Het woonhuis is grotendeels gepleisterd, heeft nog vermoedelijk originele vensters. Rieten dak met wolfseind. Voorkant woonhuis is op de begane grond vernieuwd.

*Ligging**:*** De Kanaaldijk is in de negentiende eeuw aangelegd en scheidt het oude land van de Zuidplas.

Bijzonderheden: Een wat mysterieuze boerderij, vanwege de archaïsche bouwwijze. Op kaarten wordt de boerderij pas laat (na 1875) afgebeeld, maar het pand oogt ouder. De kans is aanwezig dat de boerderij oorspronkelijk behoorde tot de vele molens en gemalen langs de Kanaaldijk.

Kerkweg Oost 155

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Burgemeesterswoning
Huidige functie: Woonhuis/kantoor
Bouwjaar: rond 1930

Omschrijving: Vierkant gebouw met overkragend piramide dak. Assymetrische indeling van de ramen. Ten zuiden een kleine uitbouw met houten beschotting. Imponerende ingangspartij a la Berlage.

*Ligging**:*** Kerkweg Oost was in de late negentiende eeuw de straat voor de plaatselijk notabelen. Hiervan is thans weinig over gebleven.

Bijzonderheden: Voormalige burgemeesterswoning.

Kerkweg Oost 157

(situatie 1950)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Postkantoor
Huidige functie: Woonhuis/kantoor
Bouwjaar: rond 1930

Omschrijving: L-vormig gebouw met twee doorlopende dakkapellen. Geprofileerde bakstenen ingang. Vrij vlakke voorgevel zonder veel poespas.

Ligging: Kerkweg Oost was in de late negentiende eeuw de straat voor de plaatselijk notabelen. Hiervan is thans weinig over gebleven.

Bijzonderheden: Voormalig postkantoor, waarde vnl. cultuurhistorisch en niet bouwkundig.

Kerkweg Oost 214

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Villa
Huidige functie: Opvanghuis (?)
Bouwjaar: Laatste kwart 19e-eeuw

Omschrijving: Vierkant huis met half plat dak. Witgepleisterde bakstenen voorgevel met middenrisaliet en balkon (hek van gietijzer). Licht gebogen ramen met terracotta(?) ornamenten. Tuinaanleg nog gedeeltelijk aanwezig. Nog betrekkelijk gaaf gebleven

*Ligging**:*** Kerkweg Oost was in de late negentiende eeuw de straat voor de plaatselijk notabelen. Hiervan is thans weinig over gebleven

Bijzonderheden: Waarschijnlijk een der oudste villa's in Waddinxveen. Onderhoudstoestand is matig tot slecht.

Kerkweg Oost 218

(situatie 1920?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Pastorie
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1910-1920

Omschrijving: Complex onregelmatig pand met verschillende bouwlagen in Chaletstijl. Links hoofdvleugel met aan de voorkant erker, kap met piron en houten hangwerk, aan de linkerzijgevel een erker. Middendeel heeft een geprofileerde ingang. Rechtervleugel met schilddak, dakkapel en piron. Deuren en ramen (met glas in lood in bovenlicht) zijn over het algemeen gaaf.

*Ligging**:*** Kerkweg Oost was in de late negentiende eeuw de straat voor de plaatselijk notabelen. Hiervan is thans weinig over gebleven.

Bijzonderheden: Voormalige pastorie.

Kerkweg Oost 220 “Sonnevanck”

(situatie 1930?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Villa “Sonnevanck”
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1920-1930

Omschrijving: Villa in koloniale stijl met veranda met witte pilaren (Jugendstil) en bakstenen leuningen met spitsbogen en hardstenen trap, dak met dakkapel met piron, Tuile du nord dakpannen. Aan rechter voorkant erker.

*Ligging**:*** Kerkweg Oost was in de late negentiende eeuw de straat voor de plaatselijk notabelen. Hiervan is thans weinig over gebleven.

Bijzonderheden:

Kerkweg West 13

(situatie 1920?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Pastorie
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1907

Omschrijving: Samengesteld pand. Aan rechterkant hoofdgebouw met opvallende siergevel, balkon onder opvallende Romaanse bogen. Het pand is rijk aan baksteenornamentiek. Bovenlichten van ramen hebben nog het originele gebrandschilderde glas/glas in lood. Kap heeft tuile du nord dakpannen. Rijk gedecoreerde ingang met ijzeren luifel.

Ligging: Kerkweg West is een ontsluitingsweg naar de Dorpstraat op een middeleeuwse dijk. Aan de noordkant van de dijk lag een sloot, die in de vorige eeuw is gedempt.

Bijzonderheden: Aan rechter zijkant een gevelsteen met vermelding van eerstesteenlegging.

Kerkweg west 46

Situatie 1920 (?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1900-1910

Omschrijving: Vrijstaand dwars huis met doorlopende dakkapel en mansarde dak. Opvallende bogen boven de ramen met siertegels in de boogvelden. Dak met geglazuurde kruispannen. Rijk gebruik van strengperssteen, tegels en groene bakstenen.

*Ligging**:*** Kerkweg-west is een ontsluitingsweg naar de Dorpstraat op een middeleeuwse dijk. Aan de noordkant van de dijk lag een sloot, die in de vorige eeuw is gedempt.

Bijzonderheden: Zeer gaaf gebleven dorpswoning.

Nesse 2,4

(situatie 1920?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Winkel/woonhuis
Huidige functie: IJssalon/woonhuis
Bouwjaar: 1900-1915

Omschrijving: Diep pand met schilddak en brede voorgevel. Oorspronkelijk was het linkergedeelte winkel en het rechtergedeelte woonhuis. “Trapgevel” met borstwering en postamenten, gele sierbanden. Opvallend zijn de ramen op de begane grond met betonnen lateien en daarboven bakstenen bogen. Linker hoekoplossing op begane grond van raam met lateien van staal en rozetten en geprofileerde hoekstenen.

*Ligging**:*** In een bocht (= Nesse) van de Gouwe nabij de brug ontstond het dorpje Waddinxveen-brug tussen 1500-1600. De bebouwing was vooral gericht op handel en scheepvaart. De Nesse heeft gedeeltelijk het karakter als handelskade nog behouden.

Bijzonderheden: De bouwstijl van Nesse 2,4 komt meer voor aan de Zuidkade en de Brugweg.

Nesse 6

(situatie 1920?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Werkplaats/winkel
Huidige functie: Werkplaats/winkel
Bouwjaar: 1900-1915

Omschrijving: Smal diep pand met lijstgevel. Onder kroonlijst siermetselwerk. Boven raam eerste verdieping rollaag met sluitsteen. Poortingang met aanzetstenen en sluitstenen.

Ligging: In een bocht (= Nesse) van de Gouwe nabij de brug ontstond het dorpje Waddinxveen-brug tussen 1500-1600. De bebouwing was vooral gericht op handel en scheepvaart. De Nesse heeft gedeeltelijk het karakter als handelskade nog behouden.

Bijzonderheden: Waarschijnlijk het smalste pand van Waddinxveen.

Nesse 8

(situatie 1910?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1800-1850 (oudere kern aanwezig?)

Omschrijving: Diep pand met afgeknotte klokgevel met kroonlijst en hardstenen gevelaanzetten. Schilddak met wolfseind. Ramen en deur(+ omlijsting) niet meer origineel, doch wel historiserend. Pand is gemaakt met zeer fijne rode bakstenen. Oude kap is nog aanwezig.

*Ligging**:*** In een bocht (= Nesse) van de Gouwe nabij de brug ontstond het dorpje Waddinxveen-brug tussen 1500-1600. De bebouwing was vooral gericht op handel en scheepvaart. De Nesse heeft gedeeltelijk het karakter als handelskade nog behouden.

Bijzonderheden:

Nesse 16

brasserie
de drie Meiden
brasserie
de drie Meiden

brasserie
de drie Meiden

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Herenhuis
Huidige functie: Restaurant
Bouwjaar: 1875-1885

Omschrijving: Diep huis met rijk versierde lijst met consoles. Vermoedelijk oorspronkelijk een dwars huis met zadeldak. Hoeken met pilasters. Ramen bovenverdieping geprofileerd (T-ramen en glas in lood zijn van later datum). Ramen begane grond hebben opvallende bogen met sluitsteen. Alleen de voorgevel lijkt nog origineel te zijn. Zijgevels zijn van grove fabrieksbaksteen (1920?).

Ligging: In een bocht (= Nesse) van de Gouwe nabij de brug ontstond het dorpje Waddinxveen-brug tussen 1500-1600. De bebouwing was vooral gericht op handel en scheepvaart. De Nesse heeft gedeeltelijk het karakter als handelskade nog behouden.

Bijzonderheden:

Nesse 18

Bar & Bistro
De Buuren
& Bistro
De Buuren

EET-ABLISSEMENT
EPISODE
EET-ABLISSEMENT

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Restaurant
Bouwjaar: 1800-1850

Omschrijving: Diep huis met afgeknotte klokgevel met hardstenen aanzetten. Dak met wolfseind. Vensters op de eerste verdieping hebben een gewone rollaag, op de begane grond is gebruik gemaakt van strekken. Huidige vensters en luiken waarschijnlijk nieuw, maar in oude stijl. Ingang met nieuwe deur en glas in lood bovenraampje (1920?). Kap en balkenlagen nog grotendeels origineel.

*Ligging**:*** In een bocht (= Nesse) van de Gouwe nabij de brug ontstond het dorpje Waddinxveen-brug tussen 1500-1600. De bebouwing was vooral gericht op handel en scheepvaart. De Nesse heeft gedeeltelijk het karakter als handelskade nog behouden.

Bijzonderheden: Goed onderhouden pand. Samen met Nesse 8 de oudste nog resterende panden aan de Nesse. Een oorspronkelijk veel voorkomend type huis, dat in Waddinxveen (zeer) zeldzaam is geworden.

Noordeinde 18 “Graan voor Visch”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij: “Graan voor Visch”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1917

Omschrijving: Boerderij met stal. Voorhuis heeft een kenmerkende stijl uit jaren ’10 met sierbanden, tegels in de boogvelden en glas-in-lood in bovenlichten van ramen. Gietijzeren balkon, wolfsdak. Opvallende tandlijst in zijgevels, doorgaand in de stal.

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat-negentiende eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden: Oorspronkelijk de eerste (en oudste?) boerderij net buiten het dorp. De naam “Graan voor Visch” is een indicatie van de inpoldering (eerst visvangst nu landbouw). De huidige boerderij is een vervanging van een door brand verwoeste voorganger.

Noordeinde 21,19

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis (boerderij?)
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Vierkant gepleisterd symmetrisch pand met schijnvoegen en mansarde dak, typerende ornamentering boven ramen uit 1870-1880. Hoge plint, sierlijst onder ramen, hardstenen trap. Ramen en deuren niet origineel. Vermoedelijk als enkel pand gebouwd, maar later in twee delen opgesplitst.

Ligging: Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat-negentiende eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd

Bijzonderheden: Vertoont in bouwstijl overeenkomsten met het pand Kerkweg oost 214.

Noordeinde 38 “Ons Genoegen”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Herenboerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1850 (achttiende-eeuwse kern mogelijk)

Omschrijving: Breed vierkant pand met gecompliceerde kap (wolfsdak/mansarde). Voorgevel met kroonlijst en aan weerszijden voluten. Bovenramen met oude roede-indeling. Classicistische ingangspartij uit tweede helft negentiende eeuw. Ramen begane grond met cement omgeven.

Ligging: Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd

Bijzonderheden: In het boekje 'Waddinxveen 750 jaar' is een hoofdstuk aan deze boerderij gewijd ('de Groote Woning'). De bijbehorende afbeelding wijkt echter op essentiële punten af. Wel duidelijk is dat dit pand tot de zeer voorname boerderijen uit de wijde omgeving behoorde.

Noordeinde 76 “Adriana Hoeve”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij “Adriana Hoeve”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Langhuisboerderij met symmetrische voorgevel naar straatzijde toe. Kenmerkende details uit die tijd (Serliana venster, blauwe siertegels in boogvelden, ornamentering sluitstenen). Ramen waarschijnlijk niet origineel. Omgeving drastisch verstoord (onderdeel van een tuincentrum).

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden:

Noordeinde 104 “Prospectus Multum”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij (?) “Prospectus Multum”
Huidige functie: Boerderij (?)
Bouwjaar: 1900-1910

Omschrijving: Ondiep huis. Kenmerkende vensterbogen en sierbanden van gele stenen. Kleine portiek met betegeling. Mansarde dak.

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden: Waarschijnlijk eerder de woning van een meesterknecht geweest dan van een boer.

Noordeinde 106

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij ”Eben-Haezer”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1890-1910

Omschrijving: Ondiepe boerderij. Dak met windveren, sierspanten en makelaar. Voor die tijd zeer karakteristieke gevel (gebruik van glas-in-lood, gele sierstenen, spekbanden). Op voorgevel geglazuurd tegelreliëf met naam boerderij. Zijgevels nog gaaf. Nieuwe dakbedekking, dakramen en dakkapel.

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden:

Noordeinde 118

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Landhuis
Huidige functie: Landhuis
Bouwjaar: 1889 (vermelding boven ingang)

Omschrijving: Gecombineerd pand. Ondiep, maar hoog voorhuis met rijke ornamentering (spekbanden, sluitstenen, vensterbogen). Statige ingang met trap en leuningen en dubbele deur. Aan de achterzijde een lagere uitbreiding, ten zuiden een forse erker/serre. Tuinaanleg aan de voorkant met oprijlaantje en bebouwing is nog origineel.

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden: Waarschijnlijk gebouwd als buitenwoning, aangezien de opzet van de woning agrarisch weinig zinvol is. Qua statuur en uitstraling (met de hoeve ‘Vredenburgh’) het rijkste en voornaamste pand van de gemeente.

Noordeinde 130 “Jagtlust”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij “Jagtlust”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1750-1800

Omschrijving: Boerderijcomplex bestaande uit stallen, zomer en winterhuis. De hoofdwoning is een rechthoekig blok met schilddak en classicistische ingangspartij. Vensterpartijen (schuiframen) goeddeels in oorspronkelijke staat. De woning is gebouwd met fijne ijsselsteentjes. Het zomerhuis staat ten noorden van het pand, heeft een klokgevel en is ook opgebouwd met ijsselsteentjes. Het complex Noordeinde 130 vertoont overeenkomsten met een boerderij aan de Henegouwerweg 114, is echter beduidend ouder.

*Ligging**:*** Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden: De oudste nog bestaande boerderij aan het Noordeinde. Het pand was oorspronkelijk in het bezit van koning Willem II, die het als uitvalsbasis voor jachtpartijen gebruikte. Het pand is tijdens de MIP inventarisatie voorgedragen als Rijksmonument, werd echter afgewezen.

Noordeinde 150

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Boerderij met dwars voorhuis en achtergelegen stal. Voorhuis is betrekkelijk rijk geornamenteerd met bogen met sierbakstenen, pilasters en tandlijst. Aan de gepleisterde zijgevel gietijzeren rozetten. Stal is opgebouwd met ijsselsteentjes. Een van de gaafste boerderijen uit die tijd aan het Noordeinde.

Ligging: Het Noordeinde is een oude middeleeuwse veendijk. Heden nog een redelijk gaaf lint met aan de westelijke zijde boerderijen uit de achttiende en negentiende eeuw en aan de oostzijde laat negentiende-eeuwse boerderijen. De boerderijplaatsen dateren uit de late middeleeuwen en zijn vaak op een verhoging aangelegd.

Bijzonderheden: Op de grens van Boskoop en Waddinxveen.

Noordkade 108 “Pulpehoeve”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij “Pulpehoeve”
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1875-1900

Omschrijving: Langhuisboerderij. Voorgevel naar straat gericht. Dak met windveren. Voorgevel met opvallende profiellijst. Ramen bovenverdieping met dubbele rondboog, bogen met aanzetstenen. Een zeldzame stijl. Wat verloederd erf met gehavende gebouwen. Een van de fraaiere (en gave) boerderijen in Waddinxveen.

*Ligging**:*** De Noordkade was een van oudsher een landelijk gebied met enige industriële bedrijvigheid (molens). Bebouwing aan de Gouwe was wat minder dicht dan die van de Zuidkade.

Bijzonderheden: Waarschijnlijk een zeer oude boerderijplaats (1200-1300?). Oude kaarten laten een omgrachting zien. Vroeger onderdeel van Randenburg. Archeologisch van belang.

Noordkade 161 “Gouwenimf”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Herenhuis
Huidige functie: Woning
Bouwjaar: 1840 (gevelsteen achterzijde)

Omschrijving: Voor Waddinxveen een groots opgezet herenhuis. Voorgevel heeft een neoclassicistische ingang (trap, omlijsting, hardstenen stootstenen) en heeft een kroonlijst. Ramen en vensters zijn gevoelloos vernieuwd. Het pand bestaat uit een dwars pand aan de Noordkade en een lagere smalle uitbouw met een veelhoekige afsluiting. Het schilddak van het dwarse pand is opvallend hoog.

Ligging: De Noordkade was een van oudsher een landelijk gebied met enige industriële bedrijvigheid (molens). Bebouwing aan de Gouwe was wat minder dicht dan die van de Zuidkade.

Bijzonderheden: Geven de naam “Gouwenimf” is wellicht een verband aanwezig met een scheepvaartdienst in Waddinxveen tussen 1850 en 1900 met dezelfde naam. Een andere mogelijkheid is dat het pand als herenhuis fungeerde voor de eigenaar(s) van enige zeer nabijgelegen industrieën.

Plasweg 26 “Vredenburgh”

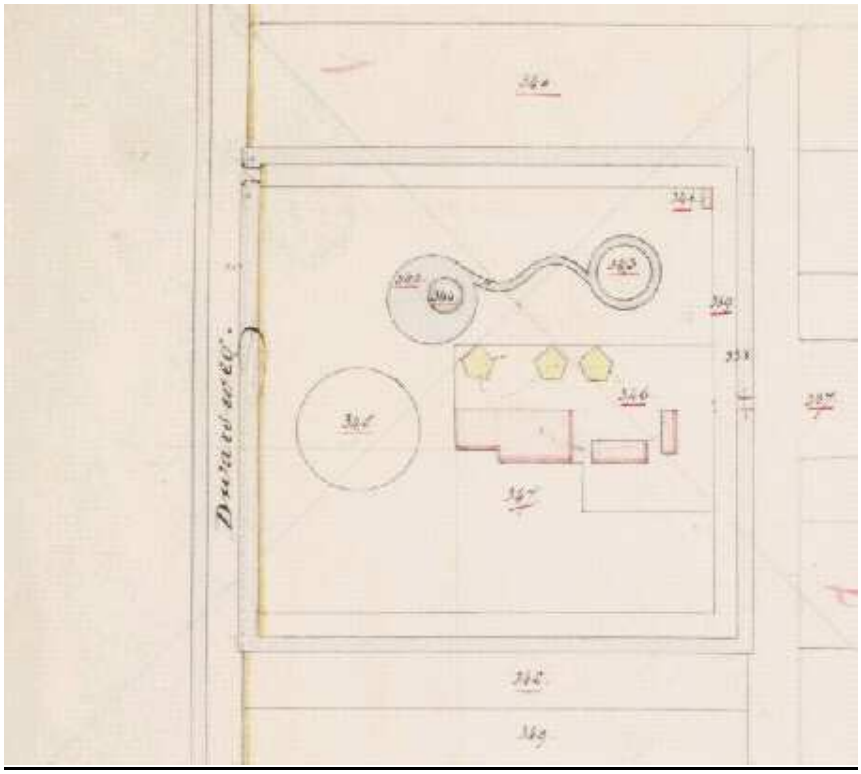

(Uitsnede kadasterkaart 1870, Vredenburgh)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Boerderij
Huidige functie: Boerderij
Bouwjaar: 1850-1870

Omschrijving: Boerderij met landhuisachtige uitstraling. Schilddak, classicistische ingangspartij, nog gave schuiframen. Blokbepleistering. Deel van het erf (bomen, ingang, vijver) is nog origineel.

*Ligging**:*** De Plasweg is een negentiende-eeuwse weg in de Zuidplas.

Bijzonderheden: Een van de eerste (en voornaamste) boerderijen in de Zuidplas. Het gebouw was oorspronkelijk groter, maar is rond 1900 na een brand ingekort.

Zuidkade 3

(Situatie 1910 ?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis/winkel
Huidige functie: Restaurant
Bouwjaar: 1800-1850

Omschrijving: Breed ondiep huis met afgeknotte klokgevel en kroonlijst. Dak met wolfseind, dakkapel met houten borden. De kap en balkenplafonds zijn nog intact aanwezig. De begane grond is een aantal decennia geleden grondig gewijzigd met toevoeging van grote ramen, alsmede betegeling aan de buitenkant (plint).

*Ligging**:*** Dit gedeelte van de Zuidkade, vlak bij de brug, behoort tot de oudste gedeelten van Waddinxveen-brug. De Zuidkade kenmerkte zich vanaf 1750 hier door gesloten bebouwing aan de Gouwe met op het achterterrein molens.

Bijzonderheden: In dit gedeelte van Waddinxveen-brug nog het enig overgebleven voorbeeld van de half dorpse woonbebouwing aan de Gouwe.

Zuidkade 9

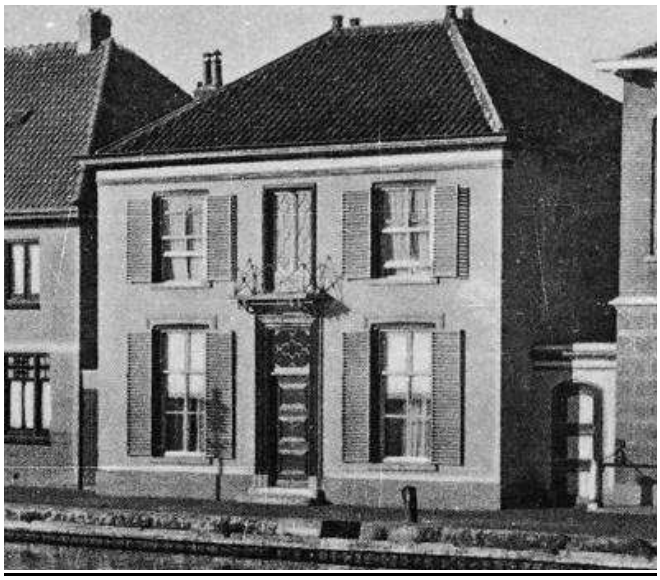

(Situatie 1930)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Herenhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1850-1870

Omschrijving: Diep pand met schilddak. Lijstgevel. Fraaie evenwichtige classicistische voorgevel met ramen met roeden, entree met hardstenen stoep en opvallend bovenlicht (deur is echter niet origineel). De haken van de luiken zijn nog aanwezig. Balkon met gietijzeren consoles.

Ligging: Dit gedeelte van de Zuidkade, vlak bij de brug, behoort tot de oudste gedeelten van Waddinxveen-brug. De Zuidkade kenmerkte zich vanaf 1750 hier door gesloten bebouwing aan de Gouwe met op het achterterrein molens.

Bijzonderheden: In “Historisch Waddinxveen in beeld” wordt vermeld dat het pand uit 1843 stamt en gebouwd is in opdracht van houthandelaar Kornelis van der Torren.

Zuidkade 18,19,20

Zuidkade 20

Zuidkade 18,19

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuizen.
Huidige functie: Woonhuis (20), Woonhuis/kantoor (18,19)
Bouwjaar: 1900-1910

Omschrijving: Complex van twee nauw verwante panden. Waarschijnlijk onderdeel van het zelfde bedrijf en ontworpen door dezelfde architect. Zuidkade 20 staat op achterterrein (van Zuidkade 18,19). Zuidkade 20 lijkt wat ouder te zijn. Voor beide gevels geldt zijgevels van ijsselsteentjes, voorgevel van rode bakstenen met rode spekbanden.

Zuidkade 18,19 is een opvallend diep l-vormig pand met een assymetrische voorgevel met een sierband (zigzag patronen) onder de lijst. Middenstuk met kleine puntgevel, Jugend-stil decoraties in middenstuk. De gevel wordt doorsneden door een cordonlijst. In de linkerzijgevel een opvallend sierlijk boograam. In de rechterzijgevel brede, doch korte boogramen. Traditionele achtergevel (puntgevel, wit gepleisterd met muurankers).

Zuidkade 20 is een ondiep pand met daarachter later toegevoegde huizen. Dak met eenvoudige windveren. Opvallende boog op de eerste verdieping in de voorgevel. Grote voortuin.

*Ligging**:*** Dit gedeelte van de Zuidkade, vlak bij de brug, behoort tot de oudste gedeelten van Waddinxveen-brug. De Zuidkade kenmerkte zich vanaf 1750 hier door gesloten bebouwing aan de Gouwe met op het achterterrein molens.

Bijzonderheden:

Zuidkade 33,34

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Dubbel woonhuis
Huidige functie: Dubbel woonhuis
Bouwjaar: 1890-1910

Omschrijving: Dubbel woonhuis met opvallende borstwering. Ingangspartij risaliserend. Sierbanden in kenmerkende oranje/rode kleur. Fraaie portiek met tegels. Het balkon is van smeedijzer en wordt gedragen door smeedijzeren consoles. Mansardedak.

Ligging: Dit gedeelte van de Zuidkade, vlak bij de brug, behoort tot de oudste gedeelten van Waddinxveen-brug. De Zuidkade kenmerkte zich vanaf 1750 hier door gesloten bebouwing aan de Gouwe met op het achterterrein molens.

Bijzonderheden: Het pand vertoont sterke verwantschap met Nesse 2,4, Zuidkade 18,19,20 en Dorpstraat 1. Wellicht is sprake van dezelfde architect.

Zuidkade 52

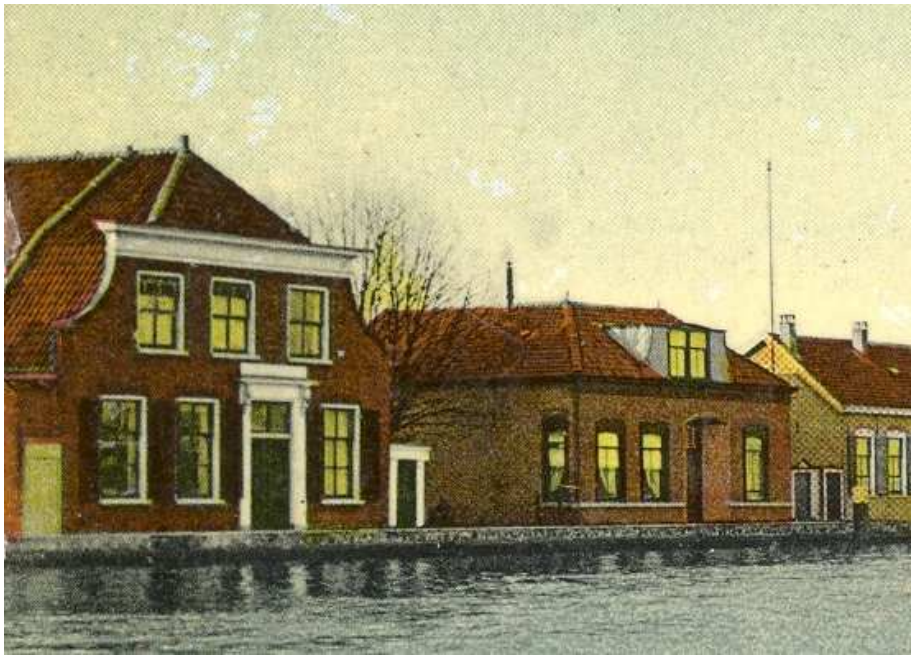

(situatie 1910?)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woning
Huidige functie: Fietsenhandel
Bouwjaar: 1750-1850

Omschrijving: Afgeknotte klokgevel. Voorgevel zeer drastisch verbouwd. Achterkant afgetopte tuitgevel. Aan alle zijden nog bouwhistorische fragmenten (rollagen, muurankers, oude vensters). Binnen is het winkelgedeelte drastisch vernieuwd (sloop van vrijwel alle binnenmuren).

*Ligging**:*** Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden: Schoolvoorbeeld van een in Waddinxveen helaas veel voorkomende neiging tot destructieve omgang met oud erfgoed. Bouwkundige toestand is matig tot slecht.

Zuidkade 56

(Situatie 1900-1925)

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Woonhuis
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1870

Omschrijving: Diep huis met overhangend dak afgedekt met windveren. Sierspanten in de vorm van een rijzende zon (jongere toevoeging). Pand is thans gepleisterd. Mooie geprofileerde ingang met stootstenen en trap van hardsteen. Geverfde plint van baksteen. De ramen op de begane grond van de voorgevel zijn vergroot. Roede indeling van de ramen op de eerste verdieping zijn niet meer origineel.

*Ligging**:*** Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden: Voor- en zijgevels zijn in matige staat.

Zuidkade 103

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Winkelpand
Huidige functie: Woning
Bouwjaar: 1901 (op rechtervoluut)

Omschrijving: Winkelpand met afgeknotte halsgevel. Sierlijke houten winkeletalage. Kenmerkende bogen met sluitstenen boven vensters.

Ligging: Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden:

Zuidkade 127,126

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Arbeiderswoningen
Huidige functie: Schuur/opslag
Bouwjaar: 1800-1850

Omschrijving: Ondiep pand met gedeeltelijk houten voorgevel. Zijmuren met ijsselstenen en muurankers. Plafond met zware grenen balken. Binnenmuren weggebroken. Vrij oude gordingenkap met schaargebinten en houten nagels (geen krommers!). Achtergevel oorspronkelijk puntgevel, maar afgetopt. Het dak is onlangs vervangen.

Ligging: Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden: Volgens de eigenaar was het pand onverdeeld in drie arbeiderswoningen. Binnen het pand zijn nog restanten te vinden van binnenmuren. Gezien balken, kap en afwerking is het denkbaar dat het oorspronkelijk één redelijk grote woning is geweest, die later is verdeeld in arbeiderswoningen. De bouwkundige staat van het pand is slecht.

Zuidkade 139,138,137,136

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Schuur/arbeiderswoningen(?)
Huidige functie: Woningen
Bouwjaar: 1800-1850

Omschrijving: Dwars pand met wolfsdak. Zijgevels hebben vlechtwerk. Ramen en deuren hebben rollagen. Pand is gebouwd met ijsselsteentjes

*Ligging**:*** Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden: Allerlaatste voorbeeld van de dorpse bouwstijl voor 1850 aan de Gouwe.

Zuidkade 175 “Sint Victor”

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Kerk
Huidige functie: Kerk
Bouwjaar: 1875-1880. (In 1880 ingewijd)

Omschrijving: Eenvoudige neogotische kerk van architect Margry. Toren en voorkant redelijk rijk geornamenteerd (fraaie spitsbogen met traceringen in voorgevel). Pseudo basiliek in traditionele vormen. Rijk interieur met houten tongewelf, pijlers met kapitelen (vrije variant Brabantse gotiek), gebrandschilderde ramen in het koor (uit 1880). Een groot deel van het meubilair is vervangen, waaronder het altaar. “Kerkschat” (vaten, kelken, monstrans) is grotendeels zeventiende en achttiende-eeuws.

Bij het gebouw behoren voorts:
- Begraafplaats uit 1828.
- Mariakapel, vnl. negentiende-eeuws, met een Mariabeeld uit waarschijnlijk de zestiende eeuw.
- Pastorie uit 1927.

*Ligging**:*** Rond de kerk bevindt zich al vanaf 1500 een zelfstandige nederzetting. Hogere ouderdom is niet uitgesloten.

Bijzonderheden: De kerk is een vervanger van een zeventiende-eeuwse schuilkerk op deze plek. Deze werd een bedevaartsoord door een wonderdoend Mariabeeld (Maria van Waddinxveen, in de Mariakapel aanwezig). Dit beeld kwam oorspronkelijk uit de Sint Janskerk te Gouda, maar werd uit angst voor de calvinisten omstreeks 1572 verstopt. In 1657 is het beeldje teruggevonden en sinds 1662 in Waddinxveen aanwezig.

Zuidkade 218

Kadasternummer:
Eigenaar/bewoner:
Oorspronkelijke functie: Dubbele woning
Huidige functie: Dubbele woning
Bouwjaar: 1890-1910

Omschrijving: Dubbel pand met twee opvallende voorgevels (kruising tussen tuit- en trapgevel met spitsje als bekroning). Gebruik van sierbanden over de voorgevel. Ramen aan de voorgevel hebben nog het originele glas in lood. Eenvoudige dubbele ingang onder boog. Mansarde daken. Boogvelden zijn gevuld met afgebrokkelde mozaïek steentjes.

Ligging: Dit deel van de Zuidkade heeft vanaf de Nieuwe tijd een industriële bestemming gehad (vnl. molens, hout en papier).

Bijzonderheden: Aardige en karakteristieke woningen uit de eeuwwisseling. Een van de laatste overgebleven oude panden in dit gebied. Waarde ligt vooral in de uitstraling.